

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра Українознавства та загальної мовної підготовки
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан _____ Тетяна ХІТРОВА

« _____ » _____ 2025 __ року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ «Історія української культури» _____
(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) _____
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність А6-7, В2,11, С1,2,4,7, D1-5, 7, 8, F2-5,7, G3-12,17,19, I7,10, J2,3,6-8
(код і найменування спеціальності)

галузь знань А, В, С, D, F, G, I, J _____
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти перший рівень вищої освіти _____
(назва ступеня вищої освіти)

2025 рік

програма з дисципліни «Історія української культури»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності А6-7, В2,11, С1,2,4,7, D1-5, 7, 8, F2-5,7, G3-12,17,19, I7,10, J2,3,6-8
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) _____
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Дедков М.В., професор, канд. іст. наук, професор
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма погоджена:

Завідувач кафедри
на якій виконується освітній компонент

Георгій ШАПОВАЛОВ
протокол №1 від 07.08. 2025

Гарант освітньої програми

— (ім'я прізвище)
2025

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії ГФ

Тетяна Хітрова
(ім'я прізвище)
2025

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	A, B, C, D, F, G, I, J
Спеціальність	A6-7, B2,11, C1,2,4,7, D1-5, 7, 8,F2-5,7, G3-12,17,19, I7,10, J2,3,6-8
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	3	
Модулів	2	-
Змістових модулів	2	-
Семестр	1-2	1-2
Загальна кількість годин	90	
з них аудиторних:	32	6
<i>лекції</i>	16	4
<i>практичні</i>	-	-
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	16	2
з них самостійної роботи:	58	84
Занять на тиждень на тиждень	2	6
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	залік	
Курсова робота (проект) (загальний обсяг)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу «Історія української культури» - необхідність сформувати у студентів системні загальні знання сутності, структури, функцій, провідних тенденцій розвитку української культури, її місця в житті людини і суспільства; світоглядних систем та художніх стилів, властивих історико-культурним епохам; творчості провідних діячів української культури.

Історія української культури покликана допомогти майбутньому спеціалісту з вищою освітою знати сутність сучасного процесу розвитку української культури; її місце і роль у розмаїтті національних культур. Вивчення цього курсу безпосередньо впливає на формування наукового світогляду і загальної культури, дає можливість зрозуміти зміст, характер та особливості культурного розвитку України, генезису української нації в контексті світової культури.

Вивчення історії української культури дає можливість майбутньому спеціалісту глибше усвідомити своє місце у навколишньому світі, в міжнародному середовищі, виразніше відчувати значення своєї майбутньої праці і можливі шляхи її вдосконалення, зрозуміти взаємозв'язок вітчизняної та світової культури; зміст та особливості національної культури; окремі культурні артефакти, що розкривають ознаки та особливості кожної історико-культурної епохи.

3. Завдання вивчення дисципліни

- розуміти місце і роль культури в структурі людської життєдіяльності;
- вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку суспільства, людини, культури;
- формувати всебічно і гармонійно розвинену особистість, людину, що органічно поєднує в собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість;
- сприяти виробленню високих гуманістичних, духовно-культурних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності;
- розуміти цінність і необхідність збереження культурних здобутків людства.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: (перелік компетентностей та програмних результатів навчання).

5. Характеристика навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

- Знання та застосування культурологічних понять: здатність розуміти, визначати та ефективно використовувати ключові культурологічні терміни у повсякденному та професійному житті.
- Історико-культурний аналіз: уміння змістовно та послідовно аналізувати основні культурні епохи, їхні історико-культурні пам'ятки та явища.

- Оцінка сучасної культури: здатність орієнтуватися в основних напрямках сучасної української культури, надавати їм об'єктивну та науково обґрунтовану характеристику.
- Всебічна обізнаність: виявлення глибокої та всебічної обізнаності у фундаментальних питаннях української культури.
- Міжкультурне порівняння: здатність порівнювати та зіставляти розвиток української культури з культурними процесами інших народів світу, зокрема Західної Європи.
- Міжособистісна взаємодія: здатність до ефективної міжособистісної взаємодії та комунікації.
- Громадянська свідомість: здатність діяти як свідомий громадянин, розуміючи свою роль у суспільстві та культурному просторі.

Очікувані програмні результати навчання:

- Опанувати спеціальний культурологічний та історичний понятійно-категоріальний апарат, необхідний для аналізу української культури.
- Розуміти та аналізувати сутність взаємозв'язків, виокремлювати ключові закономірності формування, етапи та стильові особливості розвитку української культури від її витоків до сучасності.
- Розпізнавати та ідентифікувати визначні пам'ятки матеріальної та духовної культури, імена видатних діячів науки, мистецтва та культури України в контексті світового культурного процесу.
- Надавати ґрунтовну характеристику творчій діяльності видатних майстрів та ключовим культурним феноменам (як-от: література, архітектура, образотворче мистецтво, музика, театр) кожного історичного періоду української культури.
- Застосовувати знання про особливості української культури для критичного осмислення її ролі у формуванні національної ідентичності та у світовому культурному просторі.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Українська культура від найдавніших часів до XVIII ст.

Тема 1. Витоки української культури.

Культура – об'єкт наукового дослідження. Поняття «культура». Культура як сукупність засобів та прийомів людської діяльності. Культурні контакти і взаємовплив культур народів світу. Філософські концепції культури. Українська культура як цілісна система. Феномен української культури та її самобутність. Провідні функції культури в процесі українського державотворення. Історичні та

геополітичні умови формування української культури. Українська культура: основні етапи розвитку, носії українського культурного процесу.

Зарубинецька та черняхівська культури. Культура стародавніх слов'ян: венеди, анти, склавини. Життя, побут, світогляд стародавніх слов'ян. Язичницька культура. Міфологія східнослов'янських племен. Мистецькі набуток слов'ян. Особливості писемності. «Велесова книга». Античні історики про слов'ян та їх культуру.

Тема 2. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.

Джерела формування культури Київської Русі. Матеріальна і духовна культура східних слов'ян. Уявлення про культуру в Київській Русі. Особливості давньоруського мистецтва. Періоди розвитку давньоруського мистецтва. Музика. Театральні видовища. Хрещення Русі и реформація культури: претензії православ'я бути культурою. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі. Монастирі. Писемність і літературна традиція. Освіта та наукові знання. Бібліотеки. Книжна справа. Найдавніші літописи. Ідея єдиної Русі як культурна парадигма («Слово о полку Ігоревім»). Давньоруська міська культура. Культурна, оборонна та палацова архітектура. Софіївський собор, Десятинна церква, Золоті ворота. Іконопис як один з найбільш яскравих напрямів образотворчого мистецтва. Фрески та мозаїка. Внесок Ярослава Мудрого в розвиток культури.

Історико-культурне значення утворення Галицько-Волинської держави. Фортифікаційна і будівельна діяльність князів. Роль Данила Галицького в культурному піднесенні князівства. Літописання. Галицька архітектурна школа. Іконописні традиції ГВК.

Тема 3. Культура періоду становлення української народності (XIV – початку XVII ст.)

Специфічні риси культури Ренесансу: ідея самоцінності та самодостатності людської особистості, гуманізм, універсалізація. Формування і розвиток української культури в XIV –XVII ст. та вплив на нього політичної ситуації. Перехід українських земель під владу Великого князівства Литовського, згодом Речі Посполитої. Суспільно-політичні умови формування нового (ренесансного) типу української культури. Зміна зовнішньополітичних обставин як профільний чинник трансформування української культури. Вплив мистецтва Відродження на українську архітектуру (сер. XVI ст.). Еволюція української скульптури і живопису в XIV-XVII ст. Вплив релігійного мистецтва на український живопис. Своєрідність української ікони.

Діяльність культурно-освітніх осередків. Особливості функціонування братських шкіл. Розвиток науки, видання букварів, граматик. Полемічна література.

Тема 4. Духовна культура України епохи Бароко та доби Просвітництва (друга половина XVII–XVIII ст.)

Витоки козацької культури та основні джерела її вивчення. Проблема синкретизму козацької культури. Освітня система в козацькій державі. Козацька етнопедагогіка.

Світоглядно-естетичні засади українського бароко: антиномічність, динамізм, нагромадження прикрас, алегорій та емблем, парадокс та надмірна театральність. Формування нового ідеалу людини – «людина національна». Інтерпретація бароко як національно-органічного стилю в українській культурі. Напрямки розвитку архітектури: єзуїтське бароко, перехідний стиль, українське бароко. Декоративізм, орнаментальність та колористика як характерні риси українського архітектурного бароко. Палацова архітектура. Рококо в українських архітектурних пам'ятках. Розвиток української барокової скульптури. Бароко в живописі (М.Петрахович, І.Руткович), розвиток парсунного портрету і гравюри (О.Тарасевич, Л.Тарасевич, І.Щирський.). Бароко в літературі. Нові здобутки українського барокового музичного мистецтва. Формування національної української культури бароко як стильова домінанта епохи. Розвиток барокової поезії, церковної музики. Поширення хорового (партесно-хорального) співу.

Культурологічна і просвітницька діяльність Івана Мазепи. Культура і мистецтво в Україні XVIII ст. Розвиток освіти. Києво-Могилянська академія як вищий навчальний заклад, центр науки і культури. Створення колегій. Григорій Сковорода— просвітитель, філософ і поет. Вплив української культури на розвиток культурних процесів у Росії (С. Полоцький, С. Яворський, Ф. Прокопович).

Змістовий модуль 2. Світоглядні трансформації та культурно-духовні процеси в Україні (кінець XVIII – початок XXI ст.).

Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні кінця XVIII – XIX ст. Український романтизм

Просвітительські ідеї в культурі України. Вплив соціально-політичних подій на розвиток української культури у першій половині XIX ст. Основні риси культури XIX ст. Ідейний пошук романтизму, індивідуалізму в художній культурі XIX в. Поширення освіти, відкриття шкіл, народних училищ. Роль Харківського та Київського університетів. Розвиток науки та філософської думки. Розвиток історичної науки та фольклорні дослідження. «Історія Русів». Зв'язок народного та професійного мистецтва. Діяльність Т.Г.Шевченка. Кирило-Мефодіївське товариство.

Ідейний пошук романтизму, індивідуалізму в художній культурі XIX в. Формування української класичної літератури. Романтизм у літературі. Критичний реалізм 30-40-х рр. XIX ст. Натуралізм в мистецтві. Соціальні протиріччя XIX – XX ст. в культурі. Література кінця XIX ст. Початок науково-технічної революції. Культурологічний зміст відкриттів XIX ст.

Українська культура в період національного відродження (друга половина XIX – початок XX ст.). Циркуляр Валуєва 1863 р. про заборону української мови. Емський указ 1876 р. про заборону українського письменства. Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики. Роль українського мистецтва у боротьбі зі спробами зросійщення України. Освіта і наука. Діяльність В.Антоновича, М.Костомарова, М.Драгоманова. Особливості літературного процесу. Розвиток українського театрального мистецтва. Музичне

мистецтво. М.Лисенко – основоположник української класичної музики. Живопис, скульптура, архітектура.

Тема 6. Духовна культура України ХХ ст.

Основні естетичні принципи модернізму. Особливості розвитку літератури (І. Франко, П. Грабовський, М. Коцюбинський). Український неоромантизм (М. Вороний, Леся Українка); своєрідність українського експресіонізму (П. Карманський, В. Стефаник). Український авангард 1900–1910 рр. Групи «Молода Муза» (Б. Лепкий, П. Карманський та ін.), «Українська хата» (М. Вороний, Г. Чупринка та ін.). Футуризм у малярстві та поезії (В. Єрмолов, М. Семенко та ін.).

Українське національне відродження періоду Української революції. Тенденції розвитку української культури у нових політичних умовах. Українізація та її суть. Основні засади п'ятирічних планів культосвітнього будівництва УРСР. Основні напрямки в розвитку українського мистецтва у 20-30-і рр. ХХ ст. Реалізм та соцреалізм в українському живописі. Український мистецький авангард та його доля. Література й театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Стан української кінематографії. О. Довженко. Відносини держави і церкви. Трагедія української культури у період сталінізму. Культура УРСР під час Другої світової війни.

Політика правлячої комуністичної партії у сфері культури українського народу у другій половині 40-х рр. – першій половині 60-х рр. Посилення ідеологізації культури, вихолощення національної самобутності з культурного і духовного життя українського народу. Негативні наслідки наступу тоталітаризму на культуру.

Українська культура в умовах кризи авторитарного режиму. Рівень, якість та темпи розвитку української культури у другій половині 60-х – 80-і рр. Українські митці і дисидентський рух.

Тема 7. Культура України в умовах нових соціально-політичних реалій (90–ті роки ХХ – перша чверть ХХІ ст.)

Новий статус національної культури: відновлення історичної пам'яті, декомунізація (початковий етап). Соціокультурна ситуація незалежної України: вплив економічних реформ та лібералізації. Громадсько-культурні та суспільно-політичні рухи: їхня роль у становленні української державності та формуванні громадянського суспільства.

Реформування системи вищої освіти та розвиток української науки (включно з інтеграцією в Болонський процес). Розділення культури на елітарну та масову: формування шоу-бізнесу та вплив медіа. Нові відносини держави і церкви: зростання ролі релігійних організацій в культурному житті.

Культурні контакти з різними країнами: євроінтеграційний вектор і діаспора. Українська культура в зарубіжжі та українська культура за межами України (як фактор "м'якої сили").

Культура і діджиталізація: вплив інтернету, соціальних мереж та нових медіа-платформ на мистецтво та комунікацію. Створення національного інформаційного простору: проблема інформаційної безпеки та протидія гібридним загрозам. Феномен волонтерства та "мережевої" культури (особливо після 2014 року). Розвиток культури національних меншин в контексті збереження єдиного українського культурного простору.

Декомунізація та дерусифікація як цілеспрямована державна політика (після 2014 р. та особливо після 2022 р.). Нові тенденції в мистецькому житті: постмодернізм, осмислення травматичного досвіду. Кіно, театр та музика: "відродження" українського кінематографа за державної підтримки (кінець 2010-х); сучасна українська музика як інструмент формування національної стійкості (від Євробачення до андеграунду); театр у пошуках нових форм та ідентичності. Негативні наслідки комерціалізації мистецтва та пошук балансу між елітарною та масовою культурою.

Вплив політичної боротьби, "Майданів" (2004, 2013-2014) та російсько-української війни на розвиток вітчизняної культури. Культурний спротив: мистецтво як документування, терапія та мобілізація (особливо з 2022 року). Нові культурні наративи: формування образу Героя та наративу перемоги. Охорона та збереження культурної спадщини в умовах воєнних дій. Культурна дипломатія та посилення міжнародного іміджу України.

Досягнення і проблеми культури незалежної України (аналіз успіхів та прорахунків державної культурної політики). Перспективи розвитку національної культури: інтеграція у світовий культурний простір та роль у повоєнному відновленні.

7. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
МОДУЛЬ 1												
Змістовий модуль 1. Українська культура від найдавніших часів до XVIII ст.												
Тема 1. Витоки української культури.	14	2	2			10	16	2	2			12
Тема 2. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.	12	2	2			8	14	2				12
Тема 3. Культура періоду становлення української народності (XIV – початку XVII ст.)	14	2	4			8	12					12
Тема 4. Духовна культура України епохи Бароко та доби Просвітництва (друга половина XVII–XVIII ст.)	14	4	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем 1	54	10	10			34	24					24
МОДУЛЬ 2												
Змістовий модуль 2. Світоглядні трансформації та культурно-духовні процеси в Україні (кінець XVIII – початок XXI ст.).												
Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні кінця XVIII – XIX ст. Український романтизм	12	2	2			8	16					16
Тема 6. Духовна культура України XX ст.	12	2	2			8	10					10
Тема 7. Культура України в умовах нових соціально-політичних реалій (90–ті роки XX – початок XXI ст.)	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6			24	20					20
Усього годин	90	16	16			58	90	4	2			84

8. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Феномен української культури	<i>семінарські</i>	1.Поняття культури: історія та сучасність. 2.Сутність, структура та функції культури. 3.Час та причини виникнення мистецтва. Основні види та жанри мистецтва.
2	Історичні передумови виникнення та формування української культури	<i>семінарські</i>	1.Час, причини виникнення, особливості, основні досягнення трипільської культури. 2.Культура й побут кочових народів на території України (кіммерійці, скіфи, сармати). 3.Поширення культурних здобутків стародавніх греків в Північному Причорномор'ї та в Криму. 4.Праслов'янське населення України (від зарубинецької культури до антів і Княжої Русі).
3	Розвиток культури впродовж литовсько-польського та польсько-козацького періодів (XIV-XVII ст.)	<i>семінарські</i>	1.Збереження культурних надбань українського народу в литовський період. 2.Початок книгодрукування. Культурно-просвітницька діяльність братських шкіл. 3.Витоки козацької культури. Традиції та звичаї в житті козаків. 4.Освіта, церква та мистецтво в житті козаків.
4	Культура Гетьманщини (1648-1783 рр.)	<i>семінарські</i>	1.Наукові та мистецькі здобутки Гетьманщини (XVII - XVIII ст.). 2.Культурне меценатство українських гетьманів та старшини. 3.Господарський та культурний побут козацького міста і села. 4.Внесок українців в розвиток культури Російської імперії.
5	Українська культура кінця XVIII – XIX ст.	<i>семінарські</i>	1.Нові напрями в культурі на зламі століть (класицизм, романтизм, реалізм) а) в архітектурі; б) в скульптурі; в) в живописі. 2.Становлення української національної музики. 3.Зародження професійного театру.
6	Українська культура XX ст.	<i>семінарські</i>	1.Українська культура в добу національно-визвольних змагань (1917-1921 рр.). 2.Здобутки української культури на шляху її національного відродження 1920-х – 1930-х рр. та його трагічні наслідки. 3.Проблеми української культури в контексті радянської (соц. реалізм, «шістдесятництво», дисидентство).
7	Сучасна українська культура, перспективи розвитку	<i>семінарські</i>	1.Специфіка та основні тенденції розвитку української культури. 2.Проблеми та перспективи освіти та науки. 3.Сучасне українське театральне життя та кіномистецтво.

9. Форми та методи контролю

Методами контролю є: усний контроль (усне опитування), письмовий, тестовий, а також методи самоконтролю і самооцінки.

10.Критерії оцінювання результатів навчання

Поточне тестування та самостійна робота		Заліковий бал	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2		

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	7	8	8	8	7	8	7		

T1, T2 ... T19 – теми змістових модулів.

11. Політика курсу

Студентам рекомендується дотримуватись правил відвідування занять.

Важливо відвідувати лекції, де висвітлюється систематизований навчальний матеріал, демонструються презентації в обсязі достатньому для опанування навчальної дисципліни. Без прослуховування лекційного матеріалу студенту буде складно підготуватися до семінарського заняття, виконати тестові та інші завдання.

Також рекомендується відвідувати семінари, оскільки остаточний підсумковий бал значною мірою залежить саме від результатів роботи на семінарських заняттях та виконання тестових завдань. Активна участь студента на семінарських заняттях є бажаною. Відсутність на семінарських заняттях або непередготовленість до них призводить до зниження підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Пропущені семінарські заняття можна відпрацювати на консультаціях шляхом відповідей на питання пропущених семінарів. Для перекладання пропущених тестових завдань Вам потрібно звернутися до викладача, який змінить налаштування тесту на платформі Moodle.

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»
https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Дотримання академічної доброчесності Вами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань (не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних завдань інших здобувачів освіти), завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні завдань. У разі виявлення ознак плагіату робота не зараховується і дисципліна не вважається зарахованою.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Історія української культури» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання з питаннями для самостійної роботи і тестами для перевірки знань / Укл.: М.В. Дедков, Г.І. Шаповалов, І.М. Спудка та ін. Запоріжжя: НУ

«Запорізька політехніка», 2025. 44 с.
<https://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/19774>

2.Методичні вказівки з планами семінарських занять з дисципліни «Історія української культури» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання / Укл.: М.В. Дєдков, Г.І. Шаповалов, І.М. Спудка та ін. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. 46 с.
<https://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/19775>

3.Методичні вказівки з питаннями для самостійної роботи студентів та варіантами контрольних робіт з дисципліни "Історія української культури" для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання /Укл. М.В.Дєдков. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 42 с.
<http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/6143>

13.Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

Базова:

1. Хома І. Я. Історія української культури : навчальний посібник для студентів програми «Музейна, пам'яткоохоронна діяльність і культурний туризм». Львів: Новий Світ 2000, 2025. 170 с.
2. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури. Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2025. 264 с.
3. Левчук Л., Панченко В., Шинкаренко О. Історія світової культури. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 400 с.
4. Сабадаш Ю. С., Нікольченко Ю. М., Дабло Л. Г. Історія української культури. Курс лекцій для студентів. Київ: Ліра-К, 2021. 230 с.
5. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона. К.: видавництво «Наукова думка», 2001. Т.1: Асєєв Ю.С., Баран В.Д, Баранов І.А. та ін.. Історія культури давнього населення України. 1135с.
6. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона. К.: видавництво «Наукова думка», 2001. Т.2: Александрович В.С.,Балушок В.Г., Боянівська М.Б. та ін. Українська культура XIII – першої половини XVII століть. 847 с.
7. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона.– К.: видавництво «Наукова думка», 2003.– Т.3: Александрович В.С.,Борисенко В.Й., Виврот Т.М. та ін. Українська культура другоїполовиниXVII – XVIII століть. 1246 с.
8. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона.– К.: видавництво «Наукова думка», 2008. Т.4. Кн.1: Артюх Л.Ф.,Балушок В.Г., Бондаренко Г.Б. та ін. Українська культура XIXстоліття. 1007 с.
9. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона.– К.: видавництво «Наукова думка», 2005. Т.4. Кн.2: Бондар М.П.,Загайкевич М.П., Пилипчук Р.Я. та ін. Українська культура XIX століття. 1293 с.

10. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона. К.: видавництво «Наукова думка», 2011. Том 5. Книга 1. Ажнюк Б.М., Бондар М.П., Горбачов Д.О. та ін. Українська культура ХХ – початку ХХІ століть. 864с.

Допоміжна:

1. Антропологічний код української культури і цивілізації / О. О. Рафальський (керівник авторського колективу). Київ: ППіЕНДім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. Книга 1. 432 с.
2. Букач В. М., Бакланова Н. М. Історія української культури. Словник-довідник: навчальний посібник. Одеса: видавець Букаєв В. В., 2021. 216 с.
3. Букач В. М., Бакланова Н. М. Теорія та історія культури (словник-довідник). Одеса: видавець Букаєв В. В., 2021. 200 с.
4. Відейко М. Ю. Шляхами історії. Подорожі до трипільського світу. Львів: Бона, 2023. 295 с.
5. Гоц Л. С. Історія культури Європи Раннього нового часу : навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2019. 112 с.
6. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. Київ: Літера, 2020. 464 с.
7. Кордон М.В. Історія української культури. Київ :Просвіта, 2021. 584 с.
8. Павлова О.Ю. Історія української культури. Посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 368 с.
9. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. Київ: ППіЕНДім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. 496 с.
10. Українська культура : підручник / [В. О. Лозовой (керівник авт. кол.), Харків : Право, 2021. 400 с.

14. Рекомендовані інформаційні джерела

1. http://pidruchniki.ws/16140505/kulturologiya/natsionalno-kulturne_pidnesennya_20-30-h_rokiv#985
2. http://www.nuos.edu.ua/files/Visotskii_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf
3. <http://litopys.org.ua/krypcult/krcult.htm>
4. http://chitalka.info/gp_07/gp_07index.htm
5. <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>